

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

VI. Evangelici Catholicos male appellant Turcas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

nista quidam in Poloniam irrepserunt, Caluinum ab ijs quid de Antitrinitariorum & Arrianorum dogmatis sentiret, rogatum, ita respondisse, ut multo maiores ipsorum animi scrupulos iniecerit. Quorum aliquem in hanc sententiam ad eum scripsisse Stracatus testatur: Audisse se ex multis doctissimis illorum locorum viris, dissertationem ad Pinchonianos missam, à Gallo potius aut Blandrato quam à Caluino profectam videri: nec persuaderi sibi potuisse tot propositiones Arrianam & Eutyrianam haresin, ab ipso in libro Institutionum multis oppugnatam ac refutatam, sapienter Caluino excidisse: neq; umquam hoc crediturum fuisse, nisi alteris literis pro suis illas assereret. Hoc vero non Catholici tantum, verum etiam ij quos illi in Francia Patres suos appellant, & qui in Germania capitales ipso- rum inimici sunt, testantur. Audiamus vnum ex istis, (e) ex Lutheranis Arrianum & ex Arriano Mahumetistam factum, in epistola Anno M. D. LXXIV. die Iunij II. ad Stephanum Gerlachium scripta, & huius contra Danæum libello inserta, sic loquentem: Neminem se vidisse suo tempore Arrianum factum, qui non prius Calvinista fuerit: quales sint Blandratus, Alciatus, Franciscus David, Gentilis, Siluanus, alij. Qui ergo ab Arrianismo abherreat, eum à Calvinismo sibi cauere debere. Stacatus vero Lutheranus fratres suos hortatur, ut à Caluini libris legendis abstineant, & imprimis quæ ille de Trinitate, de incarnatione, de Eucharistia, de Baptismo, de Præsentia & Prædestinatione scripsit.

VI. Sed si verum dicere velimus, tam hi vere quam illi Turcis viam ante plane obstructam & inaccessibilem strauerunt. Iosias Simlerus in vita Bullingeri Zuingliani, infamia hac Brentiû, Illyricum & Musculum onerat: interim utriusque Catholicos cum Mahumetanis copulans, & Catholicam religionem cum Musulmannica comparans, sic ut Romanam Pontificem dicant multo infestiorum esse Iesû Christi hostem, quam ipsum Turcam. Quam vero in Azoare XXXVI. legiscent, bona opera meritoria esse ad salutem; & Mahumetem, sequentem id quod ipsa naturæ lex & ratio dicat, in Azoare XX. asserere, Deû unicuique secundum bona aut mala opera retributum: statim glossas has margini alleuerunt: *Ecce Papistarum doctrinam.* Sic nuper Minister quidam de Caluini schola, epistolæ quam ad Nobilem eiusdem religionis virum scripseram, respondens, Romam eû Mæcha, & Catholicam Ecclesiam cum Tur-

eica comparare non veretur. Verum ut promisso ipsi facto satisfaciam, sequenti capite quosdam nouæ religionis articulos cum Mahumetana conferam, ut appareat, Cardinalem Polum, quum videret Lutheranam doctrinam tam altas agere radices & longe lateque propagari, non sine causa exclamasse: *Ecce Alcorani sementem.* Non equidem illud mihi propositum est, ut vllam personam iniuria afficiam; neque illos ego cum Iudæis aut Turcis, ut illi nos, iuxta æstimabo: quamuis præcipuis ipsorum doctoribus Melanchthoni & Bibliandro Alcorani versionem, in Germania diligenter admodum impressam, debeamus, è qua *Micheas Musulmannus* apud Reginaldum, cum honorifico sane istorum hominum elogio, *magnam Turcica secta accessionem factam gloriatur; quam etiam Præfationibus suis, exornarunt, & lectoribus commendarunt;* licet si verum dicere velimus: in toto Alcorano nihil sit vel verbis elegans, vel sententijs lectum atque argutum, quod lectoris animum detinere possit; sed tetra quædam infinitorum errorum, deliriorum, mendaciorum & blasphemiarum raphodia & colluuiæ: ut merito dici possit, in nullis quæ unquam vsquam prodierunt scriptis, Deum veritatem iudiciorum suorum contra eos qui ad cælestis lumen oculos claudunt, clarius manifestasse, quam in Alcorano. Eundem tamen Lutherus hinc in epistola exornate non dubitauit: in qua inter alia dicit, *si quis ex libro isto Papistarum mores & vitam cum Turcarum vita & moribus comparat, illos his multo deteriores deprehensurum; seque ita putare, Papistam monachum aut clericum ne triduum quidem inser, Turcas viuere posse, quin suam deserturus sit religionem. Tanta sibi videri miracula, tot monstrofa abstinentia & disciplina exempla, ut Cathusianis & Benedictinis, si cum istis conferantur, pudorem incutiant. Neque veros Christianos, & horrendam blasphemiam, ab ipso Sathana eructatam, neque ipsum Christum, neque Apostolos, neque Prophetas tanta umquam fecisse.* Hæc Lutherus: ex quibus puto satis apparet, quæ à me hoc loco dicuntur, non ab vlla perturbati animi affectione promanare, sed ab ipsa Veritate dictari; neque me in protrahendis, sed istos in agnoscendis suis erroribus cæcutire. Sanctes quidem & Feuardenius in Caluini & Bezæ scriptis plus quam centum Arrianismos notarunt. Equidem hanc haresin inter se collationem lubenter missam facerem (Mahumetis-

merismus enim & ipse hæresis est inter Christianos nata non minus quam Lutheranismus) nisi viderer illos silentium meum pro sua hac in re victoria interpretaturos. Agedum igitur pedem Novorum Evangelicorum & Reformatorum cum pede Mahometano conferamus.

COMPARATIO NOVÆ EVANGELICÆ DOCTRINÆ CUM MAHOMETANA.

CAPUT IX.

ARGUMENTUM.

- I. Complures novi Evangelij articuli Alcorano sunt conformes.
- II. De Turcico quodam, qui Tolosa in Gallia fuit Legato.
- III. Amurathes Turcarum Imperator à Christianis non alieno est animo.
- IV. Narratio de Gallico apud Turcarum regem Oratore.

QUEMADMODUM infelix ille Sergius monachus apostata præcipuum fuit Mahometanæ instauratæ superstitionis instrumentum: sic Lutherus excucullatus monachus nostro tempore præcipuus fuit auctor schismatis omniumque hæreseon, quæ Christianam Rempublicam tanto opere affligerunt Et quemadmodum ad Mahometana libertatis explicata signa monachi, ut Bibliander scribit, sturnatim conuolarunt; sic ad Lutherum magna apostaticorum turba se adiunxit. Et ut Turcæ, Musulimanni, id est (ut Postellus interpretatur) *ve vi fideles* dici voluerit: sic Lutherani Evangelicos sese appellarunt, quasi ipsi soli scilicet Evangelicam doctrinam sequerentur, quamuis etiam Catholici sub fidelium censerentur nomine Lutherani quidem nihil maiori in prece habere se iactant quam Evangelium, quod eorum quisque pro suo interpretatur lubitu; Turcæ similiter Evangelium *sive Novi Testamenti libros summo in honore habent*, in quibus suum iuveniunt Messiam: ac si quis Novi Testamenti libros ipsis exhibeat, eosdem deosculari, capiti imponunt: quod inter ipsos maximæ est reuerentiæ genus, (quo etiam magpates in Gallia, si quando litteras à Rege acceperint, vtuntur, &

in hoc quidem nostros Evangelicos Turcæ præcedunt. Henrico quidem Albretano Nauaræ regi nullæ unquam à rege missæ, fuerunt litteræ exhibitæ, quas non ille statim deoscularatus, capiti imposuerit, his verbis additis: *Deus Regem Dominum meum conferuet!*

Mahumetes nouam suam legem Arabibus annuncians, *verum se Evangelium afferre iactauit, ut qui à Spiritu S. illustratus, & ad hoc tamquam Elnabi, id est, verus Propheta esset, Lutherus quoque nouam suam doctrinam in Germania spargere incipiens, Evangelistam se à Deo ad interpretanda fides mysteria missum dixit, impudenter iactans: antequam ipse aduenisset, Mundum quid Christus esset nesciisse. Mahumetis discipuli missionem suam ex Scriptura probant, XVIII. Deuteronomij, XI. Matthæi & VII. Lucæ capita allegantes Lutherani similiter ad stabilendam magistri sui legem, miseris hominibus perluadent, ipsum stellam illam esse, de qua S. Ioannes Apostolus in Apocal. loquitur: (n) quemadmodum Adrianus quoque fecit, ab Antinoo suo fasciatus, esse scilicet illam stellam quam cælum in Mahumetu produxerit fauorem. Mahumetes sub Gregorij Magni Pontificatu emergens, aiebat Ecclesiam ab Antichristo inessam, & Evangelium quod Iesus Christus Deinuncius, & Virginis filius attulerat esse corruptum. Lutherus multis sæculis isto posterior, ait, eodem tempore, nempe Anno DC. & eodem Pontifice, Antichristum, hominem peccati, in Iesu Christi locum se ingressisse, qui totus tum velut amissus fuerit & in occulto latuerit. Mahumetes inquit, Deum initio quidem Moſen, deinde Christum sapientiam Patris ac Messiam in mundum hunc misisse, ut saluificam legem hominibus proponerent; quum vero lex illa à Christianis proculcari inciperet se à Deo allegatum esse, qui Mundum non amplius verbo & præceptis, sed ferro & viribus aggrederetur, & de nefario prioris legis consensu uultionem exposceret. Idem Lutherus dicit, se scilicet in idà Deo missum, ut Christianos, idololatria immersos abyſſo ac plane perditos puniret. Ecce quomodo uterque eadem velut manu & eodem tempore Antichristum in S. Petri sede collocent, ac populo persuadere conentur, Deum Ecclesiam charissimam suam sponsam, velut adulteram ac mille modis prostitutam deseruisse. Mahumetana secta armis introducta ac propagata, solis armis ac vi nititur (hinc etiam Imperatori Turcarum Mosqueram*

hinc etiam Imperatori Turcarum Mosqueram sue
 a Credo 22. cap. v 16. nam alia singulariter ibi. stella vocata infansium quid sonant.